Opłata pocztowa uiszczona gotówką | Cena 50 groszy

# ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 1 (47) | Warszawa, 1 stycznia 1938 r. | Rok III

TREŚĆ: str.



*Wszystkim Prenumeratorom, Czytelnikom i Współpracownikom „Orzecznictwa Buchalteryjno-Podatkowego" z okazji rozpoczęcia NOWEGO ROKU 1938 serdeczne życzenia składa*

*REDAKCJA i WYDAWNICTWO*

## ROK 1937 W DZIEJACH REFORMY PODATKOWEJ

Rok ubiegły przejdzie do dziejów naszej polityki podatkowej jako moment, w którym stało się powszechnym *zrozumienie tej prostej prawdy,* której tak dobitny wyraz dał jeden z najwybitniejszych znawców skarbowości prof. Adam Krzyżanowski: *„Przeciążenie podatkowe Polski nie ulega wątpliwości.* Widać to choćby stąd, że jesteśmy krajem o największej ilości ulg podatkowych. Widać to też stąd, że tylko te formy działalności gospodarczej, które korzystają z eksempcji (wyłączeń) podatkowych rozwijają się pomyślnie. Jaskrawym tego przykładem jest roz-

wój budownictwa. Drugim przykładem — terytorialnym — jest rozwój Gdyni. Podświadomie to czujemy. *Gdy chcemy pchnąć naprzód jakąś dziedzinę—zaraz się mówi o ulgach podatkowych.* Naprzykład — motoryzacja. Tu znowuż ulgi podatkowe dały skutki dodatnie. Trzeba myśleć generalnie. To znaczy trzeba sobie powiedzieć, że *zniżka stawek podatkowych musi i wzmocnić koniunkturę, i przysporzyć Skarbowi większe dochody"* (wywiad ogłoszony w nrze 24 czaspisma „Polityka" za r. ub.).

W kwietniu 1937 r. zjazd *Związku Miast Polskich* uchwalił *nowe projekty podatkowe,* a mianowicie rozszerzenie na wszystkie miasta prawa poboru dodatków do państwowego podatku dochodowego, przywrócenie miastom wydzielonym prawa poboru specjalnych opłat drogowych, udzielenie miastom prawa poboru podatków od placów budowlanych i niedostatecznie zabudowanych oraz wprowadzenie nowego podatku od przyrostu wartości od nieruchomości. Społeczeństwo i prasa uderzyły na alarm.

Rząd wniósł do laski marszałkowskiej odpowiednie projekty. Komisja skarbowa Sejmu na posiedzeniu w dniu 1 czerwca 1937 r. projekty odrzuciła. B. Minister Ignacy Matuszewski, zaproszony w charakterze eksperta na posiedzenie Senatu, wypowiedział się zdecydowanie przeciwko wszelkiego rodzaju nowym projektom podatkowym stwierdzając, że *granica opodatkowania została już dawno u nas przekroczona.*

Wicepremier i Minister Skarbu inż. E. Kwiatkowski wypowiedział się również przeciwko nowym projektom podatkowym w swoim exposé sejmowym w dniu 1 grudnia 1937 r. Stwierdził on, że Rząd zajął *zdecydowane stanowisko, iż nie należy w chwili obecnej rozbudowywać wydatków budżetowych w oparciu o nowe tytuły obciążeń społecznych.* Wicepremier zapewnił, że *mimo krzyczących potrzeb państwowych, Rząd, w imię wzmocnienia koniunktury gospodarczej, nie projektuje żadnego generalnego obciążenia podatkowego.*

Już oddawna sfery gospodarcze wysuwały *postulat zwolnienia od podatku dochodowego dywidend w spółkach akcyjnych i zysków z udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością.* Obowiązująca dotąd zasada podwójnego opodatkowania tych dochodów — raz jako dochodu osoby prawnej, a drugi raz—jako dochodu akcjonariuszy i udziałowców prowadzi w praktyce do tego, że niejednokrotnie łączne obciążenie dochodu sięga 75% całego dochodu osoby prawnej.

Prezes Związku Izb Przemysłowo-Handlowych b. minister Klarner na IV ogólnym zebraniu Związku Izb Przemysłowo - Handlowych w obecności ministra Przemysłu i Handlu Antoniego Romana i innych wyższych urzędników Ministerstwa Przemysłu i Handlu i Ministerstwa Skarbu poruszył w swoim referacie zagadnienie podwójnego opodatkowania dochodu osób prawnych zaznaczając dobitnie, że ten stan rzeczy zniechęca do lokat oszczędności w tych formach naszego gospodarstwa.

*Projektpwana przez rząd nowela zwalnia od podatku dochodowego dywidendy od akcyj i zysk na udziałach w spółkach z o. o.*

Tenże projekt przewiduje *zwolnienie od podatku dochodu osób, które są utrzymywane przez rodzinę oraz zawiera dla rządu upoważnienie do zryczałtowania podatku dochodowego dla drobnych płatników.*

Konieczność *zniesienia świadectw przemysłowych* jest prawdą w roku 1937 powszechnie uznaną. Jeśli dotąd ta prawda w życie wcielona nie

została, to tylko z tego względu, że brak jeszcze trafnego pomysłu w zakresie zastąpienia wpływów, które ma Skarb ze świadectw przemysłowych, innym wpływem podatkowym. Dyskusja w tej materii trwa jeszcze w chwili obecnej. Stwierdzić należy, że proponowane zastąpienie wpływu ze świadectw przemysłowych podniesieniem stawki podatku od obrotu nie jest szczęśliwym rozwiązaniem zagadnienia: podatek od obrotu jest sam z punktu widzenia zasad słusznego opodatkowania — podatkiem złym, toteż zastąpienie jednego złego podatku podwyższeniem drugiego, równie złego, nie może być zaakceptowane.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 10 lutego 1936 wprowadza *podatek przemysłowy zryczałtowany dla drobnych przedsiębiorstw* na lata 1936 i 1937. W chwili obecnej w związku z przedłużeniem mocy obowiązującej przepisów o podatku zryczałtowanym na lata 1938 i 1939 zaistniała potrzeba przeprowadzenia szeregu zmian w dotychczasowych przepisach, celem uwzględnienia postulatów wysuniętych przez sfery gospodarcze. Chodzi o rozciągnięcie tych przepisów na przedsiębiorstwa skupu zawodowego, które w obecnych warunkach obciążone podatkiem od obrotu w wysokości 1,7%, nie mogą egzystować. Dalej w grę wchodzi rozciągnięcie przepisów o ryczałcie na sprzedaż mięsa połączoną z wyrębem, drobne zakłady gastronomiczne, pokoje umeblowane, zajazdy, pensjonaty, zakłady kąpielowe, magle oraz wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe VI, VII i VIII kategorii. Lansuje się podniesienie obecnie obowiązującej górnej granicy obrotu do 75.000 (zamiast 50.000).

Sprawa *przedłużenie ulg podatkowych dla nabywców samochodów* (ulgi wygasają w dniu 1 stycznia 1938 r.) jest już, zgodnie z zapowiedzią p. Wicepremiera Kwiatkowskiego w przemówieniu sejmowym w dniu 30 listopada ub. r., załatwiona przez rząd w sensie pozytywnym. Dotychczasowe przepisy o ulgach mają być przedłużone na trzy lata tj. do końca 1940.

*Sprawa nowelizacji ulg podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych* była już tematem licznych konferencyj i wystąpień kupiectwa samochodowego i samorządu gospodarczego. Komisja skarbowa Związku Izb Przemysłowo-Handlowych stwierdziła, że obecnie obowiązujące ulgi nie ułatwiają kupna samochodu osobom mniej zarabiającym. Według opinii tej Komisji osoby płacące podatek niższy niż wynosi ulga, powinny mieć możność potrącania ulgi z płaconego podatku dochochodowego w ciągu conajmniej 4 lat. Zdaniem tejże Komisji, ulgi podatkowe powinny być rozciągnięte na nabywców wszelkiego rodzaju pojazdów mechanicznych, a maksymalna granica 12.000 zł. nie powinna obowiązywać w wypadkach nabycia autobusów, traktorów i samochodów ciężarowych.

Jednocześnie z przedłużeniem mocy obowiązującej dekretu o ulgach dla nabywców samochodów mają być wprowadzone znaczne ulgi w podatku dochodowym i w opłatach stemplowych dla budownictwa garażowego, warsztatów reparacyjnych i stacyj obsługi.

---

# ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

## 103.

### UDOWODNIENIE STRAT NA WIERZYTELNOŚCIACH NIEŚCIĄGALNYCH.

**Dowody strat na wierzytelnościach nieściągalnych winny dotyczyć okoliczności tego okresu operacyjnego, w którym odpisanie na straty zostało uskutecznione; nie oznacza to jednak, że dokumenty uzasadniające spisanie na straty winny pochodzić z tegoż okresu: dokumenty te mogą pochodzić z czasu przed okresem operacyjnym lub po tym okresie, byleby tylko treść ich służyła do stwierdzenia stanu rzeczy właśnie w tym okresie.**

**NTA, 9 października 1937, l. rej. 4127/34.**

**Z uzasadnienia:** Komisja Szacunkowa ustaliła dochód skarżącego z przedsiębiorstwa w kwocie 14.602 zł. na podstawie ksiąg handlowych, nie zgadzając się z wnioskiem Przewodniczącego, by do zysku bilansowego doliczyć kwotę 13.101.16 zł. odpisaną z tytułu nieściągalnych pretensji, zdaniem Komisji bowiem pretensje te „są przepadłe i bezwarunkowo nieściągalne". Wskutek protestu Przewodniczącego przeciw uchwale Komisji Szacunkowej przeprowadzono nowe postępowanie wyjaśniające, po czym Komisja Odwoławcza uwzględniła protest częściowo i doliczyła do podstawy wymiaru „nieudowodnione odpisy na dłużnikach" w kwocie 9.527.09 zł. W uzasadnieniu orzeczenia Komisja podoła, że z ogólnej kwoty odpisów 13.101.16 zł. płatnik udowodnił dowodami, pochodzącymi z roku operacyjnego 1929 r. nieściągalność jedynie dwóch pretensji, co do pozostałych zaś nieściągalność bądź nie została w ogóle udowodniona, bądź przedłożono dowody z czasu po dniu 31 grudnia 1929 r. — oraz, że przy ustaleniu dochodu zastosowano przepis art. 63 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym, ponieważ wyjaśnienia płatnika nie usunęły przedstawionych mu wątpliwości.

Rozpoznając skargę, wniesioną na to orzeczenie, Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

W postępowaniu odwoławczym wezwano płatnika w trybie art. 58 ustawy do przedłożenia dowodów na nieściągalność odpisanych pretensji zaznaczając, że dowody te muszą pochodzić z roku gospodarczego 1929 r., a „dowody z daty poprzedzającej dzień 1 stycznia 1929 r. oraz z daty po 31 grudnia 1929 r. jako nie dotyczące roku gospodarczego nie mogą stanowić podstawy do odpisu przy wymiarze podatku dochodowego na rok 1930". To samo stanowisko zajęła władza pozwana w motywach zaskarżonego orzeczenia, a w odpowiedzi na skargę uzasadnia je przepisem art. 13 ustawy o podatku dochodowym. Ale zapatrywanie to nie jest trafne, Najwyższy Trybunał Administracyjny ustalił w swej judykaturze zasadę, iż zasadność oopisu na straty, przeprowadzonego w księgach handlowych, powinna być oceniana w odniesieniu do warunków tego okresu operacyjnego, którego dotyczy odnośne zamknięcie rachunkowe. Decyduje zatem stan rzeczy w okresie operacyjnym. Natomiast bynajmniej nie znaczy to, że płatnik może zasadności odpisu dowodzić tylko dokumentami pochodzącymi z okresu operacyjnego; p r z y d a t n o ś c i d o k u m e n t ó w j a k o ś r o d k ó w d o w o d o w y c h n i e w y k l u c z a b y n a j m n i e j i c h p o c h o d z e n i a z c z a s u p r z e d o k r e s e m o p e r a c y j n y m l u b p o t y m o k r e s i e, b y l e t y l k o t r e ś ć i c h m i a ł a s ł u ż y ć d o s t w i e r d z e n i a s t a n u r z e c z y w ł a ś n i e w t y m o k r e s i e. Przeciwnego zapatrywania nie może uzasadnić

art. 13 ustawy o podatku dochodowym, gdyż stanowi on normę prawa materialnego, a zupełnie nie zajmuje się spornym zagadnieniem z dziedziny prawa formalnego.

Ponieważ władza, wychodząc z odmiennego zapatrywania, ograniczyła już w wezwaniu do wyjaśnień możność obrony płatnika, a następie w orzeczeniu odwoławczym nie oceniła należycie dowodów przez niego przedstawionych należało zaskarżone orzeczenie uchylić na zasadzie art. 84 p. 3 rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (n).

# ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

## 26.

### OPODATKOWANIE DOCHODU ZAGRANICZNEJ OSOBY PRAWNEJ W WYPADKU WYKONYWANIA PRZEDSIĘBIORSTWA NA OBSZARZE POLSKI.

**Osoba prawna, posiadająca siedzibę i przedsiębiorstwo za granicą podlega obowiązkowi podatkowemu nie tylko w razie założenia w Polsce samoistnego, odrębnego przedsiębiorstwa, ale już w wypadku wykonywania swego zagranicznego przedsiębiorstwa na terenie Polski.**

**Osoba prawna sprzedająca na terenie Polski towary we własnym imieniu za pośrednictwem ajenta ze składów tego ajenta, któremu wydatki połączone z przechowywaniem tego towaru zwraca, jest obowiązana do zapłacenia podatku od dochodu z tych transakcyj.**

**NTA, 15 października 1937, l. rej. 1619/35.**

**Z uzasadnienia:** Z przepisu art. 1 pkt 3 lit. b) ustawy o podatku dochodowym w związku z pkt 2 lit. b) tegoż artykułu wynika, że osoba prawna, posiadająca siedzibę i przedsiębiorstwo zagranicą, podlega obowiązkowi podatkowemu nie tylko w razie założenia w Polsce samoistnego, odrębnego przedsiębiorstwa, ale także już w wypadku wykonywania swego zagranicznego przedsiębiorstwa na terenie Polski. Czy i kiedy takie wykonywanie przedsiębiorstwa należy przyjąć, jest kwestią faktyczną, zależną od charakteru przedsiębiorstwa i sposobu wykonywania jego w Polsce. W każdym razie decydującym momentem jest związanie wykonywania przedsiębiorstwa w Polsce z obszarem Państwa przez spełnianie na tym obszarze czynności, stanowiących istotną treść prowadzonego przedsiębiorstwa.

Otóż w niniejszym wypadku istotną treścią prowadzonego przez skarżącą przedsiębiorstwa są transakcje sprzedażne, gdyż skarżąca trudni się odsprzedażą swych wyrobów, a przedmiotem opodatkowania jest dochód z wykonywania tych transakcyj, które skarżąca przeprowadzała na terenie Państwa Polskiego przez swego przedstawiciela (agenta) J. T. Przedstawiciel ten bowiem. jak to wynika z umowy zawartej 31 lipca 1929 między nim a skarżącą i co nie jest spornym, sprzedawał na terenie Polski towary skarżącej nie we we własnym imieniu, lecz w imieniu i na rachunek skarżącej według przez nią ustanowionych cen a to towary złożone w składach T., któremu skarżąca wydatki połączone z przechowywaniem tych towarów zwracała. Okoliczność zaś, iż w myśl wspom-

nianej umowy z 31 lipca 1929 r. T. ponowił częściowe del credere w wysokości 25%, jako dotycząca jedynie warunków pod jakimi wzajemny stosunek między skarżącą a jej przedstawicielem został unormowany, jest dla danej sprawy bez znaczenia, gdyż nie zmienia wcale faktu, że skarżąca na terenie Polski przez T., jako swego przedstawiciela, dokonywała sprzedaży swych towarów. Takie zaś wykonywanie swego zagranicznego przedsiębiorstwa na terenie Polski uzasadnia obowiązek podatkowy skarżącej, który wbrew twierdzeniu skargi nie jest, jak już wyżej wspomniano, wcale uzależniony od prowadzenia samodzielnego przedsiębiorstwa handlowego na terenie Polski.

O ile zaś skarżąca na poparcie swego stanowiska, że nie ona lecz T., jako samodzielny kupiec, sprzedawał na terenie Polski towary skarżącej, powołuje się na wymiar podatku przemysłowego od obrotu towarów skarżącej w 1930 w wysokości 300.000 zł., twierdząc, iż podatek ten został wymierzony T., że zatem już z tego powodu nie może być mowy o transakcjach skarżącej, to Najwyższy Trybunał Administracyjny na podstawie akt sprawy stwierdza, że podatek ten został prawomocnie wymierzony skarżącej a nie T. i że skarżąca w odwołaniu na ten wymiar wcale nie kwestionowała obowiązku podatkowego, zaczepiając jedynie wysokość stawki podatkowej i dopiero na skutek upomnienia o wpłatę reszty podatku, zapłaty odmówiła, twierdząc, iż do uiszczenia tego podatku w ogóle obowiązany jest T. a nie ona. Zarzut więc rzekomego odmiennego traktowania skarżącej przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu, jak przy wymiarze podatku dochodowego, nie jest uzasadniony.

W tym stanie rzeczy nie ma istotnego znaczenia zarzut, iż władza nie przesłuchała powołanych w toku postępowania administracyjnego świadków na okoliczność, że T. był samodzielnym zastępcą skarżącej na terenie Polski. Z zawartej bowiem między skarżącą a T. umowy z 31 lipca 1929 wynika, iż transakcje handlowe na terenie Polski zawierała skarżąca, przez T., jako swego przedstawiciela a nie T. we własnym imieniu.

*Stanowisko NTA w sprawie powyższej pokrywa się całkowicie ze stanowiskiem NTA zajętym w wyroku z d. 28 maja 1935, l. rej. 1038/32 (z tezą), ogłoszonym w OPA, 1935, poz. 1197.*

*Wyrok przez nas ogłoszony podało Ministerstwo Skarbu okólnikiem z d. 29 listopada 1937 LD I 24438/2/37 do wiadomości podwładnym organom (Dz. Urz. M. Sk. nr 32, 1937, poz. 916).*

## 27.

## ZAJĘCIE PRZEDMIOTU NIEZBĘDNEGO DO WYKONYWANIA ZAWODU.

**Jedyna maszyna do pisania stanowi dla dla adwokata niezbędny przedmiot do wykonywania zawodu i przeto nie podlega zajęciu za należności podatkowe.**

**NTA, 21 września 1937, l. rej. 900 37.**

**Z uzasadnienia.** Dr. Alfred M., adwokat w Drohobyczu, zaskarżył do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenie Izby Skarbowej we Lwowie z dnia 5 stycznia 1937 Nr II. 6/1/2652/36 w sprawie wyłączenia od zajęcia maszyny do pisania.

W powyższej skardze podnosi skarżący zarzut obrazy postanowień §§ 34 i 35 i 42 f. rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932, poz. 580/32 Dz. Ust.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył, co następuje:

Jak to wynika z motywów zaskarżonej decyzji, pozwana władza odmówiła skarżącemu wyłączenia spod zajęcia egzekucyjnego maszyny do pisania, zajętej na zabezpieczenie pretensji Skarbu Pań-

stwa z tytułu podatku, a to z uwagi, iż maszyna do pisania nie stanowi przedmiotu niezbędnego do wykonywania zawodu w rozumieniu § 42 rozp. Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932, poz. 580 Dz. Ust.

Powyższego stanowiska władzy nie mógł jednak Najwyższy Trybunał Administracyjny uznać za trafne.

Nie jest bowiem spornym, że skarżący jest adwokatem i nie ma w swojej kancelarii innej maszyny do pisania oprócz zajętej u niego przez władze skarbowe.

Otóż wbrew wywodom odpowiedzi na skargę, Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, iż jedyna maszyna do pisania u adwokata stanowi niezbędny przedmiot do wykonywania zawodu adwokackiego w rozumieniu postanowień lit. f. § 42 rozporządzenia Rady Ministrów z 25 czerwca 1932, poz. 580/32/Dz. Ust.

W zawodzie adwokackim zachodzi stała konieczność wnoszenia pism terminowych niejednokrotnie w wielu egzemplarzach. W dzisiejszych warunkach życia gospodarczego i techniki pracy uznać należy, iż bez maszyny do pisania wogóle żadne biuro, a co dopiero biuro adwokata, racjonalnie pracować nie może. Pogląd zaś władzy, iż w kancelarii adwokackiej pisma sądowe mogą być przepisywane ręcznie, nie jest do utrzymania.

# KALENDARZ PODATKOWY

## W styczniu 1938 r. płatne są następujące podatki:

**Do 5 stycznia 1938 r.**—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 grudnia 1937 r.

**Do 7 stycznia 1938 r.**—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w grudniu 1937 r.

**Do 20 stycznia 1938 r.** — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni stycznia 1938 r.

**Do 25 stycznia 1938 r.** — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu grudniu 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

**Do 25 stycznia 1938 r.** — zaliczka w wysokości podatku od obrotu za ubiegły kwartał (IV kwartał 1937 r.) przez wszystkich pozostałych płatników, prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w styczniu 1938 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w styczniu 1938 r.

# KRONIKA PODATKOWA

## Zbieranie informacji przez władze skarbowe

Od pewnego czasu władze skarbowe zwracają się do przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych z żądaniem przedstawienia pod rygorem grzywny wykazu obrotów dokonanych ze wszystkimi dostawcami względnie odbiorcami.

Wobec licznie otrzymywanych w tej sprawie zapytań, Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie wyjaśnia, iż postępowanie władz skarbowych jest całkowicie zgodne z przepisami art. 60. Ordynacji Podatkowej, które nakładają na przedsiębiorstwa obowiązek bezpłatnego dostarczania władzom skarbowym na pisemne ich żądanie wszystkich posiadanych danych i informacji potrzebnych do wymiaru podatków. W razie jednak rzeczywistych trudności w dostarczeniu odnośnych danych należy zawiadomić o tym władzę skarbową, która zarządzi sporządzenie odpisów i wyciągów z materiałów przedsiębiorstwa własnymi siłami.

## Izba skarbowa w Poznaniu zwolniła z badania ksiąg handlowych firmy, które wykazały wzrost dochodów i obrotów

Doceniając znaczenie wiarygodnego zeznania podatkowego z punktu widzenia sprawności akcji wymiarowej oraz pragnąc przez respektowanie takich zeznań przyczynić się do wzmożenia wzajemnego zaufania pomiędzy władzami skarbowymi a podatnikiem, Minister Skarbu zalecił władzom skarbowym przychylne ustosunkowanie się do płatników, którzy w złożonych w roku 1937 zeznaniach opartych na księgach, wykazali wzrost dochodów i obrotów w porównaniu z rokiem ubiegłym.

W wykonaniu tego zalecenia dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu zwolnił tych płatników, odpowiadających powyższym warunkom, których księgi za ostatnie lata były przyjmowane za podstawę do wymiaru podatku dochodowego, od badania ksiąg handlowych, wzgl. gospodarczych przez buchalterów skarbowych do wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za rok 1936 oraz dochodowego na r. 1937 i polecił dokonanie wymiaru na podstawie złożonych zeznań i udzielonych przez płatników wyjaśnień w toku postępowania wymiarowego.

Lista tych płatników z okręgu Izby Skarbowej w Poznaniu obejmuje kilkadziesiąt firm.

## Ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych

Komisja Skarbowa Związku Izb Przemysłowo-Handlowych rozpatrywała ostatnio sprawę przedłużenia wygasających w dniu 1 stycznia 1938 r. ulg dla nabywców pojazdów mechanicznych. Przede wszystkim stwierdzono, iż obecnie obowiązujące ulgi nie ułatwią kupna samoehodu osobom mniej zarabiającym. Tymczasem osoby, posiadające większe dochody mogą uzyskać ulgi znacznie wyższe. Z tych względów, w celu ułatwienia nabycia samochodu osobom mniej zamożnym, Komisja wyraziła opinię, iż należy wprowadzić ulgę stałą, wynoszącą 20 proc. ceny samochodu, dla tych nabywców, którzy przy obliczeniu ulgi proporcjonalnie do dochodu uzyskaliby zwrot podatku niższy niż 20 proc.

Szereg osób, które opłacają mały podatek dochodowy, nie mogłyby wykorzystać tej ulgi w ciągu jednego roku.

gdyż ich podatek może być niższy od sumy ulgi. Mając to na względzie, Komisja wyraziła opinię, iż osoby, płacące podatek niższy niż wynosi ulga, winny mieć możność potrącania jej w ciągu 4 lat następnych, aż do zupełnego wykorzystania ulgi.

Zmiana powyższa miałaby szczególnie duże znaczenie dla nabywców samochodów zarobkowych, którzy uzyskują bardzo małe dochody, co powoduje, że w obecnym systemie uzyskiwali oni ulgę wynoszącą nieraz zaledwie 5 proc. ceny nabycia wozu.

Niezależnie od tego podkreślono, iż należy przyznać ulgi nabywcom wszelkich pojazdów mechanicznych, jak autobusy, samochody ciężarowe i traktory, nie zaś wyłącznie nabywcom samochodów osobowych. Przy tym dla nabywców autobusów, traktorów i samochodów ciężarowych należy znieść granicę 12.000 zł, ceny nabycia, poza którą nie udziela się ulg obecnie.

Rozszerzenie takie jest bardzo wskazane, gdyż tego rodzaju pojazdy nie korzystają obecnie z ulg, mimo, że stanowiąc zazwyczaj warsztat pracy, są one bardziej gospodarczo i społecznie pożyteczne od samochodów osobowych, a ze względu na możliwości transportowe mają szczególne znaczenie wojskowe.

Nabywcy samochodów osobowych których cena przekracza 12.000 zł., winni mieć również możność uzyskania ulg w granicach tej sumy,

## Rada Zw. Giełd Zbożowo-Towarowych o podatku przemysłowym od obrotu

Rada Związku Giełd Zbożowo-Towarowych w Polsce na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 1937 r. po zapoznaniu się z projektem Ministerstwa Skarbu ustawy o państwowym podatku przemysłowym od obrotu oraz z uzasadnieniem tegoż, stwierdza:

Zawieszenie dotychczas obowiązujących ulg w państwowym podatku przemysłowym od obrotu dla transakcyj giełdowych dokonywanych zbożem i innymi ziemiopłodami oraz mąką i otrębami na krajowych giełdach zbożowo-towarowych, równa się obciążeniu życia gospodarczego nowym podatkiem.

Wprowadzenie tej zmiany pociągnie za sobą podniesienie ceny chleba, nie wpływające jednocześnie na zwyżkę cen płaconych rolnikom za zboże.

Projektowana zmiana nie da w konsekwencji żadnych dodatnich rezultatów dla życia gospodarczego, natomiast spowoduje dezorganizację rynku zbożowego, oddając rolnictwo w ręce handlu anonimowego oraz cofnie wszczętą przez wszystkie giełdy organizację handlu zbożowo-mącznego.

Rząd w tym wypadku pozbawiony zostanie organu pomocniczego w polityce zbożowej; uniemożliwioną zostanie racjonalna standaryzacja i normalizacja artykułów rolnych i ich przetworów; zniszczony będzie autorytatywny organ wychowawczy, jakim jest giełdowe sądownictwo rozjemcze.

Natomiast podatek ten wprowadzi ponownie ruguwany z takim trudem handel anonimowy i pseudo-komisowy, zmniejszy wydatnie ilość firm prowadzących prawidłowe księgi handlowe i nie da w swym wyniku spodziewanych wpływów skarbowych w wysokości preliminowanej w uzasadnieniu projektu Ministerstwa Skarbu.

Wprowadzenie w życie omawianego w projekcie podatku pociągnie za sobą przymusową likwidację większości istniejących giełd, dla których obecnie stosowane ulgi podatkowe były środkiem do celu to jest do uregulowania i stworzenia jednolitych norm w handlu ziemiopłodami i ich przetworami.

Pozbawienie giełd w obecnym okresie tych ulg podatkowych sparaliżuje ich działalność na tym odcinku życia gospodarczego i spowoduje nawrót do chaosu, jaki panował powszechnie przed powstaniem giełd zbożowo-towarowych w Polsce.

# PORADNIA

1. *M. F. Biała Podlaska,*

1. Księgowanie prawidłowe.

2. Spółka jawna nie jest podmiotem podatku dochodowego i zeznania nie składa. Ewentualnym podatnikiem i osobą obowiązaną do złożenia zeznania jest każdy spólnik.

3. Bez posiadania danych co do prawomocnie ustalonego obrotu i kategorii świadectwa przemysłowego, nie możemy zaopiniować, czy spółka podlega zarejestrowaniu.

4. Wnioskujemy, że chodzi o spólnika cichego. Nazwisko takiego spólnika nie podlega ujawnieniu w rejestrze.

2. X.

Prosimy o powtórzenie listu i skonkretyzowanie pytań.

3. *Lew.*

Art. 5 ustawy o podatku przemysłowym stanowi, że „wyłącza się z podstaw opodatkowania po udowodnieniu prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi koszty przewozu i ubezpieczenie towaru wyłożone za nabywcę". Przepis ten jest jasny, nie budzący wątpliwości. Forma księgowania przyjęta przez Pana jest poprawna i poparta odpowiednimi dokumentami może stanowić podstawę do żądania wyłączenia od opodatkowania wyłożonych za klienta kosztów przewozu.

4. *J. G.*

Prowadzenie pomocniczych ksiąg na koszty handlowe, fabryczne, surowców i t. p. nie jest konieczne, choć może być organizacyjnie bardzo pożądane.

5. *M. K.*

O księgowaniu faktury w interesującym Pana wypadku przeczyta Pan w OBP, 1937 nr. 18 str. 278 — 279. Znajdzie Pan tam wyczerpującą odpowiedź.

2. Jeżeli towar został sprzedany w imieniu Panów należy księgować całe rozliczenie, natomiast w wypadku sprzedania towaru przez przedstawiciela dostawcy w imieniu innej osoby, winno w księgach figurować tylko rozliczenie między PP a dostawcą z tytułu rozwiązania umowy sprzedaży. Nie znamy szczegółów wypadku i dlatego udzielić możemy tylko ogólnikowej odpowiedzi.

6. *S. C.*

Należy uchwałą zarządu spółki akcyjnej uznać sumy wypłacone urzędnikowi podczas jego choroby (która zakończyła się śmiercią) za **gratyfikację** w uznaniu jego zasług dla przedsiębiorstwa przy

wykonywaniu pracy. Od tej kwoty spółka zapłacić winna podatek od uposażeń i — w zakresie ubezpieczenia pracowników umysłowych — składki socjalne.

Gratyfikacja dla urzędnika jest wydatkiem potrącalnym.

7. *„Sprawa 2“.*

1. Spółka z ogr. odp., jako osoba prawna (art. 171 § 1 K. H.), opłaca podatek dochodowy według art. 21 ust. o pod. doch. od zysków bilansowych, wykazanych w zatwierdzonym zamknięciu rachunkowym nie wyłączając kwot, rozdzielonych pomiędzy spólników tytułem udziału w zyskach w postaci dywidend lub procentów.

Spólnicy spółki z ogr, odp. podlegają odrębnemu opodatkowaniu, każdy stosownie do swego zysku osiągniętego ze spółki. Za okres, w którym spólnicy osiągnęli zysk, uważa się ten rok, w którym nastąpił podział zysku ze spółki (konkretnie — r. 1937 podatkowy — 1938).

2. Nie ma żadnych podstaw do tworzenia kapitału rezerwowego na zapłacenie podatku doch. wspólników. Spółka opłaca podatek tylko za siebie nie za wspólników.

3. Spółka z ogr. odp. może nawet cały **zysk przenieść na kapitał rezerwowy.** Wyłączony on będzie **dla spólników** od opodatkowania tylko w tym wypadku, gdy konieczność tego rodzaju przeniesienia wynika z umowy spółki. Natomiast w wypadku przeniesienia zysku na kapitał rezerwowy na mocy uchwały spółki, kwota przeniesiona będzie uważana za dochód spólników, podlegający opodatkowaniu (ob. OBP, nr. 21 — 22, 1937).

8. *BHJ.*

1. **Koszty nabycia placu nie podlegają amortyzacji.** Amortyzować można jedynie budynek i fundamenty. Za podstawę należy przyjąć cenę nabycia lub budowy; jedynie w braku tych danych przyjmuje się wartość ubezpieczenia od ognia z dodatkiem 10% na fundamenty (ob. okólnik OBP nr. 2, 1937, str. 13 i nr. 28, 1937, str. 419). Stawka amortyzacyjna według rozp. wyk. do ustawy o pod. doch. wynosi przy budynkach gospodarczych murowanych 15%, przy budynkach gospodarczych drewnianych 3%.

2. Według orzeczenia NTA z 18.5.1937 l. rej. 5600/34, OPA 1980, **periodyczne świadczenia na rzecz członków rodziny mogą być potrącone tylko pod warunkiem,** że otrzymujący te świadczenia członek rodziny jest opodatkowany odrębnie podatkiem dochodowym oraz gdy istnieje **związek gospodarczy między tymi** świadczeniami oraz źródłem dochodu (art. 10 ustawy o pod. doch.).

Przypuszczamy, że urzędowi skarbowemu chodzi o zastosowanie art. 27 ustawy o pod. doch. W tym wypadku żądanie byłoby właściwe. Art. 27 zezwala na obniżenie stopy podatkowej o dwa stopnie na każdego następnego członka rodziny, o ile na utrzymaniu głowy rodziny, której dochód nie przekracza 7.200 zł. rocznie, znajduje się więcej niż jeden członek rodziny.



9. *Sz. Ch. Wilno*

Według art. 125 Ordynacji podatkowej **sumy nadmiernie lub nienależnie wpłacone w podatkach, odsetkach od zaległości, grzywnach i kosztach egzekucyjnych** powinny być zaliczone na poczet innych należności płatnika, a w ich braku — zwrócone w gotowiźnie. Podlegające zwrotowi lub zaliczeniu nadpłaty oprocentowuje się w stosunku 4 od stu rocznie, licząc od dnia wpłaty sumy, uznanej przez władzę skarbową wprost lub w wyniku odwołania za niesłusznie pobraną.

10. *„Produkt"*

**a.** Każda ze spółek, jako odrębna jednostka handlowa („kupiec rejestrowy") winna prowadzić oddzielną księgowość. Fakt, że spólnikami obu spółek są te same osoby, jest bez znaczenia.

**b.** Przy odrębnej księgowości dwuch jednostek handlowych konta księgowe nie mogą być wspólne.

**c.** Każdą spółkę łączy z personelem (choćby był faktycznie ten sam) odrębny stosunek najmu pracy. To też podatek kumulacyjny przypada od pracowników niezależnie od wysokości łącznej sumy pobieranych wynagrodzeń.

**d.** Spółka, jako **dzierżawca, nie ma prawa czynienia odpisów na amortyzację rzeczy dzierżawionej,** natomiast prawo to przysługuje właścicielowi tej rzeczy.

Poza tym nie nastręczają się nam inne uwagi. Materia gospodarcza i handlowa jest skomplikowana i prawdopodobnie nastręczy jeszcze wiele różnych kwestyj, ale nie jest naszą rolą kwestie te wyszukiwać.

11. *H. H.*

1. Prowadzenie „brudnej kasy" nie jest wystarczającym udokumentowaniem zapisów kasowych. Podkładem winny być asygnaty kasowe.

2. Spółka jawna może zmieniać kapitał zakładowy w każdym momencie swego istnienia.

3. Sumy wpłacone przez ekspedytora jako **równowartości za zniszczony towar nie są doliczane do podstawy obrotu.** Art. 5 ustawy o pod. przemysłowym nie daje podstawy do uznania takiego odszkodowania za składową część obrotu podatkowego.

12. *D. G. 16.*

1. Wolno dokonywać odpisów na **amortyzację maszyn w okresie, kiedy fabryka jest nieczynna,** (okólnik M. Sk. 27.12.1935 L. D. V 41725/2/35, i 18 listopada 1936, L. D. V 24674/2/36 OBP 1937 nr. 2, str. 13 i n.).

2. Przedsiębiorstwo (fabryka) w okresie, **gdy jest nieczynne, nie potrzebuje wykupywać świadectwa przemysłowego** pod warunkiem niesprzedawania w tym okresie towarów z poprzedniej produkcji. W tym ostatnim wypadku wymagane jest świadectwo kategorii handlowej.

3. **Spółka z o. o. obowiązana jest, do prowadzenia księgowości (art. 54 K. H.) nawet w wypadku, gdy przedsiębiorstwo do niej należące jest nieczynne.** Obowiązek bowiem ciąży na spółce, a nie na przedsiębiorstwie.

13. *Sprzedaż, Będzin.*

Przez „koszty związane z likwidacją", o których mowa w ich liście, rozumiemy czy prawidłowo?) stratę poniesioną przez sp. z o. o. w wyniku likwidacji, przekraczającą wartość udziałów. Ponieważ spólnicy nie odpowiadają własnym majątkiem za zobowiązania spółki z ogr. odp. pokrycie jej strat przez udziałowca, jako **wydatek poniesiony za osobę trzecią (spółkę) bez obowiązku prawnego, nie podlega oczywiście potrąceniu z dochodu** tego udziałowca. Również strata udziału jako strata kapitału (źródła dochodu) nie podlega potrąceniu (stała judykatura NTA). Jeżeli „koszty likwidacji", ściślej — strata w wyniku likwidacji została ustalona w 1936 r., prawidłowo zaksięgowano ją u udziałowca w 1936 r.

14. *„Degold"*.

1. Jak wynika z komunikatu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie (OBP 1937 str. 409) okólnik Ministerstwa Skarbu z 10.V.1930 r. L. D. V. 3476/4/30 o ulgowej stawce podatku przemysłowego od obrotów osiągniętych z eksportu skór surowych uchylony został z dniem 1.VII. 1937 r. PP. będą mogli w odwołaniu od wymiaru pod. przem. od obrotu za rok 1936 żądać zastosowania ulgowej stawki, jak również — sprostować obliczenie zaliczek miesięcznych za rok 1937 (do 1.VII). Powstałą nadpłatę powinien urząd skarbowy, na żądanie PP. zaliczyć na poczet innych płatnych należności.

2. Okólnikiem M. Sk. z 17.XII.1936 r. L.D.V. 44789/36 zostały zwolnione od państwowego podatku od obrotu obroty uzyskane „z eksportu skórek futrzanych”. Nie są tedy objęte tym zwolnieniem skórki cielęce przeznaczone do wyrobu płaszczy.

3. W razie niezłożenia ministrowi Przemysłu i Handlu bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdania oraz odpisu uchwały zgromadzenia spólników sp. z o. o. (art. 252 KH), Sąd Rejestrowy wezwie zarząd pod groźbą wymierzenia grzywny, aby w określonym przez Sąd terminie spełnił ten obowiązek lub usprawiedliwił jego niespełnienie (art. 306 § 1 p. 3 i 4 KH).

4. **Wynagrodze niepobierane przez likwidatora spółki** z ogr. odp. podlega opodatkowaniu według działu II ustawy o pod. doch. zgodnie z art. 20 ustawy, jak wynagrodzenie członka zarządu, ponieważ w świetle przepisów KH (art. 269), stanowiska te są równorzędne. Niezależnie od powyższego w przytoczonym przez PP. przypadku likwidator jest jednocześnie księgowym spółki, a zatem jego wynagrodzenie (50 zł. miesięcznie) jest pobierane raczej z tytułu najmu pracy. — Z tych względów likwidator ten, o ile otrzymuje wynagrodzenie również od innego służbodawcy, powinien uiścić różnicę, przewidzianą w art. 45 ustawy, jeśli zachodzą inne warunki w tym przepisie przewidziane.

5. Jest oczywiste, że władze wymiarowe powinny (płatnik może tego żądać) ocenić krytycznie opinię biegłych na równi z innymi dowodami i wziąć pod rozwagę argumenty, które tę opinię podważają.—Można w odwołaniu żądać zbadania biegłego — już przesłuchanego przez władzę wymiarową — przez Sąd Grodzki w trybie art. 67 Ord. Pod. Dowód z przesłuchania biegłego pod przysięgą nie jest bowiem dowodem, do którego przedstawienia płatnik był obowiązany w postępowaniu wymiarowym (art. 107 Ord. Pod ), gdyż o potrzebie sprawdzenia tego dowodu płatnik dowiaduje się po uskutecznieniu wymiaru.

6. Izba Skarbowa w Krakowie również ustaliła normy średniej dochodowości. Informacyj udzieli PP. Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie.

15. *„I.”*

Zgodnie z wywodami zawartymi w artykule pt. „Praktyka księgowania towaru przez nabywcę” (OBP nr 18 (19), przytoczoną przez WPanów odpowiedź Ministerstwa Skarbu rozumieć należy w tym sensie, że otrzymana faktura powinna być zaksięgowana, jeżeli nabywca otrzymał przynajmniej zawiadomienie o wysyłce towaru.—Poza tym, w przedmiocie księgowania otrzymanego towaru bez faktury, odsyłamy do wspomnianego artykułu.

16. *Księgowy 2-ch spółek.*

Skoro zysk spółki jawnej, zgodnie z umową, nie ma być obrócony na powiększenie kapitału zakładowego, lecz podlega wypłaceniu spólnikom, prawidłowe jest uznanie kont poszczególnych spólników. stosownie do ich udziału w zysku spółki.



17. *Prenumerator S.*

Zgodnie z § 89 rozp. wyk. do ustawy o pod. przem. do robotników zalicza się wszystkich bez wyjątku najemników (robotników) płci obojga—zarówno zajętych w zakładzie przemysłowym, jako też pracujących dla tegoż zakładu poza jego obrębem...” (z wyjątkiem „robotników zajętych dostawą do zakładu przemysłowego paliwa, surowców itp. oraz rozważeniem wytworzonych produktów” (ust. 3).) Uznać więc trzeba, że do liczby robotników, zatrudnionych w Pańskim przedsiębiorstwie, należy zaliczyć tylko robotników, zatrudnionych przy produkcji. Ilość pracowników biurowych, stróżów, gońców, woźniców itp. nie ma wpływu

na kategorię świadectwa.

18. *S. P.*

Księgowość jest oczywiście nieprawidłowa. Zastąpienie księgowego przy korygowaniu księgowości przerasta zadanie naszej Poradni.

19. *R. M.*

W myśl art. 111 RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych w razie uskutecznienia zgłoszenia w czasie właściwym **zalicza się pracownikowi do ubezpieczenia wszystkie miesiące kalendarzowe,** licząc od 1 dnia miesiąca kalendarzowego, w którym powstał obowiązek ubezpieczenia do końca miesiąca, w którym ten obowiązek ustał — **chociażby należne za ten okres składki nie zostały ściągnięte.** Wobec tak niedwuznacznego brzmienia odnośnego przepisu należy przypuścić, że zachodzi jakieś niepozozumienie.

20. *Dr. Manufakt.*

Trudno opiniować, w jakim stopniu księgowość nieprawidłowa będzie uznana za miarodajną.

21. *J. A.*

1. Nie widzimy przeszkody do zapisywania w księdze wekslowej rymes grupami według dat płatności i osoby wystawcy, np. „10 sztuk à 100 zł. z wystawienia N płatnych dn. ...".

2. Saldo na rachunku prywatnym właściciela wynosi 35.000 po stronie Winien, co oznacza, że właściciel ma w przedsiębiorstwie 35.000 zł. Przeniesienie 35.000 zł. na stronę Ma Rachunku Kapitału oznaczać będzie, że właściciel ma w przedsiębiorstwie dodatkowo 35.000 zł. Księgowanie więc jest trafne.

22. *Enem.*

Znajdujemy tylko następujące wyjście. W księdze towarowej (w której jest prowadzona ewidencja towarów nie tylko ilościowa ale i wartościowa) należy przy wyjściu towarów do ekspedycji kolejowej dla klienta uwidocznić wagę i wartość według wyniku zważenia magazynowego, a po ustaleniu wyniku zważenia kolejowego — uwidocznić po stronie rozchodu różnicę ilościową — a więc i wartościową — między wynikiem pierwszym a drugim.

W ten sposób uzgodnione będą zapisy w księdze magazynowej z zapisami w księdze towarowej, dzienniku i na kontach.

23. *A. Rosen.*

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 10 stycznia 1936 r. L. D. V. 4396/34 (nr 3 Dziennika Urz. Min. Sk. za rok 1935, poz. 53) nie został uchylony.

24. *„Neptun".*

Ust. 2 art. 6 ustawy o pod. doch. zezwala osobom prowadzącym prawidłowe księgi handlowe na **odpisywanie całkowitej wartości przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat 5-ciu.** Z użycia przez ustawę terminu „odpisać całkowitą wartość przedmiotu" jest jasne, że w grę wchodzi nie potraktowanie wydatku jako kosztu handlowego, lecz jako amortyzacji (wyjątkowej, bo 100%). **Spisanie wartości takiego przedmiotu powinno odbyć się nie przez Rachunek Kosztów Handlowych, lecz przez Rachunek Amortyzacji.**

Amortyzację należy przeprowadzić przy zamknięciu ksiąg. Ponieważ przedmiot po zamortyzowaniu ma wartość 0 a pozostaje w przedsiębiorstwie, należy przedmiot ten uwidocznić w inwentarzu po stronie aktywów z wartością 0 (przy amortyzacji bezpośredniej). Jeśli firma stosuje amortyzację pośrednią, przedmiot powinien figurować w inwentarzu na koniec roku operacyjnego, w którym został nabyty, z pełną wartością nabycia przy wstawieniu do Funduszu Amortyzacyjnego (lepiej — „Rachunku Odpisów na Umorzenie") całej sumy nabycia. W następnych inwentarzach przedmiot figurować będzie z wartością 0 póty, póki jest w przedsiębiorstwie używany. W praktyce przyjął się zwyczaj, że w razie zupełnego zamortyzowania jakiegoś składnika majątkowego umieszcza się w bilansach lat następnych jako wartość jego zł. 1.— pro memoria. Nie podzielamy jednakże poglądu

że ten zwyczaj winien być przestrzegany: jest on bowiem błędny, gdyż nakazuje wykazywanie wartości zmyślonej, księgowość zaś nie powinna tolerować tego rodzaju wartości.

Jeśli chodzi o zaznaczenie, że przedmiot mimo księgowego zamortyzowania ma wartość użytkową i stanowi pewną cichą rezerwą — cel ten całkowicie osiąga wykazywanie przedmiotu w inwentarzu z wartością 0. Z drugiej strony, tego rodzaju księgowanie odpowiada obowiąznjącemu w rachunkowości wymogowi ścisłości.



25. *Fabryka sukna, Białystok.*

Wg. art. 93 ustawy o opłatach stemplowych opłacie stemplowej w wysokości 10 gr. od każdego arkusza podlega **list przewozowy** lub innego tego rodzaju dokument, sporządzony przez wysyłającego. a wręczony przewoźnikowi (przedsiębiorcy przewozowemu). Nadesłany przez PP. „wzór zlecenia wysyłkowego" zawiera istotne elementy listu przewozowego. Podlega on jednak, zgodnie z cytowanym przepisem, opłacie stemplowej tylko w tym wypadku, jeśli przedsiębiorstwo ekspedycyjne, do którego jest adresowany, trudni się również przewozem towarów (jest przedsiębiorstwem przewozowym).

26. *„St. 29"*.

Zgodnie z wyrokiem NTA z dnia 25 listopada 1936 r. l. rej. 2982/34 (przytoczonym w okólniku Min. Skarbu z dn. 30 stycznia 1937 r. L.D.V. 20178/37). **wynagrodzenie, pobierane przez członków rodziny płatnika, zatrudnionych w jego przedsiębiorstwie,** podlega potrąceniu z jego dochodu narówni z pensją osoby obcej. W konsekwencji wynagrodzenie to podlega opodatkowaniu wg. Działu II ustawy o państw. pod. doch. Jest obojętne, czy chodzi o członka rodziny właściciela przedsiębiorstwa jednoosobowego, czy też członka rodziny wspólnika spółki jawnej. W tym ostatnim wypadku pensja członka rodziny podlega uwzględnieniu przy ustaleniu zysku spółki.

27. *F-ma „Lew"*.

**Wykopana pryzma gliny**, choćby ze względu na pracę, niezbędną do jej wydobycia, ma wartość majątkową i dlatego powinna, jako surowiec, **figurować w inwentarzu.** Wydatek na wykopanie gliny obciąża w całości rachunek kosztów własnych tego roku, w którym praca ta została wykonana, i znajduje swój odpowiednik w wartości surowca.

28. *N. G. 9.*

Ani należny, ani zapłacony podatek dochodowy (lub przemysłowy) za rok 1936 nie mogą być umieszczane na „rachunku podatków bieżących 1937 r.". Podatek dochodowy w ogóle nie obciąża przedsiębiorstwa (zakładamy, że chodzi o przedsiębiorstwo jednoosobowe lub spółkę jawną). Również podatek przemysłowy za rok 1936 **nie może figurować w księgach za 1937 r. jako niezwiązany z tym okresem gospodarczym.**

2. **Jeżeli przy sporządzeniu inwentarza opuszczono dłużnika lub wierzyciela,** należy sprostować bilans zamknięcia i otwarcia (ob. OBP, nr. 22 — 23, str. 342 i nr. 34 1937, str. 509).

3. **Adres interesanta w saldokonti** nie musi być dokładny.

4. **Koszty utrzymania członków rodziny,** nie zatrudnionych stale w przedsiębiorstwie płatnika, nie podlegają w ogóle potrąceniu z dochodu. O ile chodzi o przedsiębiorstwo spółkowe, nie podlega potrąceniu z dochodu jednego spólnika koszt utrzymania członka jego rodziny, nawet zatrudnionego w tym przedsiębiorstwie (por. OBP nr. 33, 1937, str. 50.

Liczba członków rodziny poszczególnych spólników jest zatem pod interesującym Pana względem bez znaczenia.

5. Jako dowód na przychód kasowy przy wpłacie gotówkowej może służyć dokument wewnętrzny (asygnata kasowa).

6. Zwroty towarów od odbiorców i udzielone im bonifikaty muszą być udokumentowane, np. korespondencją.

7. Podatek uiszczony gminie wyznaniowej podlega odliczeniu od dochodu podatkowego.

## Skorowidz rzeczowy



*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.



**Wydawca:** Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
**Redakcja:** Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
**Administracja:** Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

**Prenumerata** wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
**Ceny ogłoszeń:** 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15